

Sygn. akt III UK 84/07

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z odwołania J. S. Przedsiębiorstwa Budowlano - Usługowego "S. - Pol"
Spółka Jawna
od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
z udziałem zainteresowanej H. C.
o zasiłek chorobowy,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 9 stycznia 2008 r.,
na skutek skargi kasacyjnej ubezpieczonego od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu
Pracy i Ubezpieczeń Społecznych [...]
z dnia 12 kwietnia 2007 r.,
odrzuca skargę.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 12 stycznia 2007 r. Sąd Okręgowy –Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację wnioskodawcy J. S. Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe „S.-Pol” s. j. od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 19 stycznia 2007 r., wydanego w sprawie przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, przy udziale zainteresowanej H. C., o zasiłek chorobowy.

W zaskarżonym wyroku Sąd Okręgowy podzielił stanowisko Sądu pierwszej instancji, że nagrody i premie przewidziane w przepisach płacowych wnioskodawcy mają charakter uznaniowy i nie mogą być utożsamiane z premią regulaminową. Tym samym nie mogą być wliczane do podstawy wymiaru zasiłku chorobowego i

macierzyńskiego jak tego żądał wnioskodawca. Jednocześnie Sąd Okręgowy wskazał, że wydając zaskarżony wyrok był związany prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego z dnia 29 marca 2006 r., uznającym wnioskodawcę za winnego tego, że w okresie od stycznia 1999 r. do kwietnia 2002 r. jako właściciel PBU „S.-Pol”, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej wprowadził w błąd pracowników ZUS poprzez zgłoszenie do ubezpieczenia społecznego pracowników, z którymi zostały zawarte pozorne umowy o pracę, mając na celu wyłudzenie świadczeń z ubezpieczenia społecznego oraz wliczając bezpodstawnie do podstawy wymiaru świadczeń wypłacane pracownikom premie i nagrody, doprowadził ZUS do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w postaci wypłaty zasiłków chorobowych i macierzyńskich w kwocie 1.054.227,57 zł, w tym z tytułu pozornie zawartych umów z m.in. H. C., a nadto z tytułu bezpodstawnego wliczenia nagród do podstawy wymiaru świadczeń zawartych w umowach o pracę, stanowiącego przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 12 k.k. skazał go na karę 3 lat pozbawienia wolności oraz grzywnę.

W skardze kasacyjnej pełnomocnik wnioskodawcy zarzucił naruszenie następujących przepisów: 1/ art. 41 ust. 1 i art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 267, powoływanej jako ustawa o świadczeniach pieniężnych) w związku z § 5 pkt 2 regulaminu wynagradzania wraz z zasadami wynagradzania obowiązującymi od 15 kwietnia 1999 r. w spółce „S.-Pol” przez przyjęcie, że przepisy o wynagradzaniu nie przewidują zmniejszania premii i nagrody za okres pobierania świadczenia, 2/ art. 3 pkt 3 w związku z art. 36 ustawy o świadczeniach pieniężnych przez jego niezastosowanie, polegające na błędnym zdefiniowaniu wynagrodzenia i błędnym ustaleniu przychodu pracownika co miało istotne znaczenie przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczeń z ubezpieczenia społecznego i było sprzeczne z umową o pracę, 3/ przepisów Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (Dz. U. Nr 161, poz. 1106) przez jego niezastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że wypłacona premia miesięczna, nie stanowi składnika podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie

emerytalne i rentowe i nie jest przychodem w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, osiąganym przez pracownika u pracodawcy z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 13 października o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887). i zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, nie można wykluczyć z podstawy wymiaru składek premii, a podstawa wymiaru składek jest zarazem podstawą wymiaru świadczeń z tego ubezpieczenia - przez jego pominięcie w całości, 4/ art. 38 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych przez jego niezastosowanie, polegające na błędnym ustaleniu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, a w konsekwencji błędnego ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego, 5/ art. 316 § 1 k.p.c. poprzez nie wzięcie za podstawę rozstrzygnięcia istniejącego stanu prawnego w zakresie wynikającym z art. 3 pkt 3 w związku z art. 36 ustawy o świadczeniach pieniężnych w związku z art. 20 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych zgodnie z którymi podstawę wymiaru świadczeń z ubezpieczenia społecznego stanowi podstawa wymiaru składek na to ubezpieczenie, 6/ art. 233 § 1 k.p.c. poprzez ustalenie niezgodnie z stanem faktycznym i wbrew zasad logicznego rozumowania, że wszystkim pracownikom spółki przysługuje wyłącznie wynagrodzenie w wysokości najniższego obowiązującego w danym okresie.

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący uzasadnił istnieniem w sprawie ważnego zagadnienia prawnego wymagającego szerszej wykładni Sądu Najwyższego, a sprowadzającego się do następujących pytań czy uprawnione są poglądy Sądu Okręgowego: 1/ że art. 41 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych nakazuje wyłączenie z podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego miesięcznej premii lub nagrody o charakterze uznaniowym, o ile tak, to jaki przepis prawny określa taki charakter premii, 2/ że w myśl art. 41 ust. 1 powołanej ustawy należy rozróżniać premię regulaminową, uznaniową, wymłacaną stale, i w zależności od jej nazwania należy ją wliczać bądź wyłączać z podstawy świadczeń z ubezpieczenia społecznego, wypłacanych za dany miesiąc, oraz jak w świetle tego przepisu rozróżniać premię uznaniową, a jak regulaminową, a także 3/ że w związku z art. 41 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych nie stosuje się art. 47 ust. 1 w związku z art. 36 ust. 1 i 42 ust. 1 tej ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest oczywiście nieuzasadniona na gruncie prawidłowo wyłożonego w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego [...] z dnia 29 marca 2006 r., skazującego J. S. za przestępstwo z art. 286 k.k. w związku z art. 294 § 1 k.k. w związku z art. 12 k.k. Moc wiążąca ustaleń zawartych w karnym wyroku skazującym co do popełnienia przestępstwa wprowadzenia w błąd pracowników organu rentowego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez wyłudzenie świadczeń z ubezpieczenia społecznego (art. 11 k.p.c.) wyklucza potrzebę i celowość badania tego, czy sporne nagrody uznaniowe były rzeczywiście wypłacane, jak utrzymuje skarżący, czy też były one jedynie pozornie dekladowane dla wyłudzenia świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jak to wynika z wiążących ustaleń zawartych w w/w wyroku skazującym.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (398⁹ § 2 k.p.c.).